

Α2. Πολιτική Ποιότητας

Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Ίδρυμα: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Τίτλος ΔΠΜΣ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ημερομηνία υποβολής: ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2023

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Δ.Π.Μ.Σ.
Εκπαίδευση για την Αειφορία και το
Περιβάλλον

1.1. Πολιτική Ποιότητας Δ.Π.Μ.Σ. Εκπαίδευση για την Αειφορία και το Περιβάλλον

Το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο **Εκπαίδευση για την Αειφορία και το Περιβάλλον** (Δ.Π.Μ.Σ_Ε.Α.Π.) ιδρύθηκε στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ δύο (2) Τμημάτων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας: α) **το Τμήμα Γεωπονίας Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος (Τ.Γ.Ι.Υ.Π.) της Σχολής Γεωπονικών Επιστημών** και β) **του Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής (Π.Τ.Ε.Α.) της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών** (ΦΕΚ 1267/15-4-2019 τ. Β' - Α 19.1). Το πρώτο ακαδημαϊκό έτος που δέχθηκε φοιτητές ήταν αυτό του 2019 – 2020.

Το Δ.Π.Μ.Σ. έχει σκοπό να ενισχύσει τις ευκαιρίες σταδιοδρομίας των εκπαιδευτικών, των επαγγελματιών της εκπαίδευσης, των υπευθύνων για την χάραξη περιβαλλοντικής πολιτικής, καθώς και αυτών που δραστηριοποιούνται ή επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν σε συναφείς επιστημονικές περιοχές.

Αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ. είναι η εξειδίκευση επιστημόνων στην εκπαίδευση για το περιβάλλον και την αειφορία, με σκοπό να είναι ικανοί να προωθήσουν εκπαιδευτικές, ερευνητικές και αναπτυξιακές στρατηγικές για την αειφόρο διαχείριση του περιβάλλοντος και τη διάδοση της αειφορίας και της αειφόρου διαχείρισης του περιβάλλοντος. Παράλληλα, οι φοιτητές θα κατανοήσουν την έννοια και το περιεχόμενο της αειφόρου ανάπτυξης, καθώς και θα ενημερωθούν για τη μετάβαση από την περιβαλλοντική εκπαίδευση στην εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη.

Το **κίνητρο** για την ίδρυση του Δ.Π.Μ.Σ. ήταν η υιοθέτηση των αρχών της αειφορίας, η οποία ανέδειξε την περιβαλλοντική διάσταση όλων των σχεδίων ανάπτυξης και την εξισορρόπησή της με την οικονομική και την κοινωνική της διάσταση με την ταυτόχρονη ενσωμάτωση της πολιτικής για την προστασία του περιβάλλοντος σε όλες τις πολιτικές αποφάσεις των χωρών. Ως συνέπεια όλων αυτών η UNESCO (2012) διαπιστώνει ότι οι υπάρχουσες δομές παροχής γνώσης δεξιοτήτων και εμπειριών δεν είναι σε θέση να δώσουν λύσεις στα τόσο σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζουμε παγκοσμίως γεγονός που αναδεικνύει το ρόλο της εκπαίδευσης στην προώθηση ενός αειφορικού μέλλοντος. Ταυτόχρονα, οι κοινωνικές, οικονομικές και τεχνολογικές μεταβολές επηρεάζουν την εκπαιδευτική διαδικασία και όλοι οι εμπλεκόμενοι σε αυτήν πρέπει να επιμορφωθούν με ταυτόχρονο εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη των εκπαιδευτικών συστημάτων. Κατά συνέπεια η επιμόρφωση όλων των εμπλεκόμενων με την εκπαιδευτική διαδικασία σε ζητήματα Ε.Α.Α. αποτελεί μια σύγχρονη αναγκαιότητα υπό το πρίσμα του διεπιστημονικού της χαρακτήρα και πλουραλισμού των στόχων της.

Η πραγματοποίηση της εκπαίδευσης για την αειφορία στα σχολεία εμπεριέχει προσεγγίσεις στη διδασκαλία και τη μάθηση, οι οποίες ενσωματώνουν στόχους για διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος, κοινωνική δικαιοσύνη, κατάλληλη ανάπτυξη και δημοκρατία μέσα σε ένα όραμα για προσωπική και κοινωνική αλλαγή. Η όλη διαδικασία αποσκοπεί στην ανάπτυξη δεξιοτήτων, δημιουργικής και κριτικής σκέψης, επικοινωνίας, συνεργασίας και χρήσης των νέων τεχνολογιών

Οι **στόχοι ίδρυσης** του Δ.Π.Μ.Σ. αποτυπώνονται στην απόφαση ίδρυσής του, η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 1267/15-4-2019 τ. Β' (αρχείο με όνομα Α 19.1) και με βάση το οποίο περιγράφονται αναλυτικά οι τομείς στους οποίους δύνανται οι απόφοιτοί του να δραστηριοποιηθούν.

Για την επίτευξη των στόχων ίδρυσης το Δ.Π.Μ.Σ. ακολουθεί συγκεκριμένη στρατηγική αποβλέποντας:

- Στην επίτευξη των ιδρυτικών της στόχων για την παραγωγή αποφοίτων υψηλού επιπέδου, με σύγχρονες γνώσεις και ικανότητα να ανταποκριθούν άμεσα στις απαιτήσεις της εποχής, μέσω της παροχής στους σπουδαστές της υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικού έργου.

- Στη διατήρηση της παράδοσης που έχουν τα δύο συνεργαζόμενα Τμήματα στην παροχή υψηλής ποιότητας υποβάθρου γνώσεων στην επιστήμη του περιβάλλοντος και στην εκπαίδευση.
- Στην εδραίωση της θέσης του στην ακαδημαϊκή κοινότητα σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- Στη διασφάλιση και συνεχή βελτίωση της ποιότητας του ερευνητικού έργου που παράγουν τα μέλη του Δ.Π.Μ.Σ. αλλά και οι φοιτητές του στο πλαίσιο ολοκλήρωσης των σπουδών τους.

Το Δ.Π.Μ.Σ. είναι προσηλωμένο στην παροχή υψηλής ποιότητας ανώτατης εκπαίδευσης αλλά και στην προσπάθεια ανάπτυξης ενός δημιουργικού περιβάλλοντος έρευνας και εργασίας. Το Δ.Π.Μ.Σ. θεωρεί τη διασφάλιση ποιότητας ως μια συνεχή διαδικασία ανάπτυξης, η οποία υποστηρίζει την ακαδημαϊκή φυσιογνωμία και τον ακαδημαϊκό και ερευνητικό προσανατολισμό του προγράμματος σπουδών, προωθεί τον σκοπό και το αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ., υλοποιεί τους στρατηγικούς του στόχους, υποδεικνύει τα μέσα και τους τρόπους επίτευξής τους και στοχεύει στη διαρκή βελτίωσή του μέσα από την εφαρμογή των ενδεικνυόμενων διαδικασιών ποιότητας. Με στόχο τη Διοίκηση Ολικής Ποιότητας το ΔΠΜΣ οργανώνεται με ένα σύνολο αρχών που αποτελούν τη βάση της συνεχούς βελτίωσης και περιλαμβάνουν την εφαρμογή ποιοτικών μεθόδων με τη χρησιμοποίηση και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, με σκοπό τις αποτελεσματικότερες ή/και ποιοτικά ανώτερες παρεχόμενες υπηρεσίες. Η επιτυχία του συγκεκριμένου μοντέλου καθορίζεται από το πόσο εκπαιδευμένος και καταρτισμένος είναι ο προμηθευτής που καθοδηγεί τους εσωτερικούς πελάτες (οι φοιτητές στην παρούσα περίπτωση), αλλά και από το πόσο καλά συνεργάζονται οι πελάτες μεταξύ τους. Η διοίκηση ολικής ποιότητας περιέχει τρεις βασικές αρχές οι οποίες είναι: η **δέσμευση, η γνώση και η συμμετοχή**. Στο πλαίσιο της δέσμευσης όλοι οι εργαζόμενοι στο Δ.Π.Μ.Σ. επιδιώκουν συνεχώς τη βελτίωση του προϊόντος ή της υπηρεσίας ώστε να ικανοποιήσουν τους φοιτητές του Δ.Π.Μ.Σ. Βασικό στοιχείο της δέσμευσης των εργαζόμενων του Δ.Π.Μ.Σ. είναι η έμπρακτη απόδειξη όλων ότι υπάρχει η θέληση για εργασία με μοναδικό σκοπό την ικανοποίηση των φοιτητών και όχι, το προσωπικό όφελος του καθενός. Εξίσου σημαντική αρχή, είναι η «γνώση», η οποία αναφέρετε στην εξειδικευμένη επιστημονική γνώση και κατάρτιση που θα πρέπει να έχουν όλοι οι εργαζόμενοι για να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις της εργασίας τους. Αξιόλογης σημασίας είναι και η αρχή της «συμμετοχής», η οποία αναφέρεται στη συλλογικότητα και στο ομαδικό πνεύμα που θα πρέπει να διακατέχει όλους τους εργαζόμενους αφού θα πρέπει να κατανοήσουν ότι έχουν έναν κοινό στόχο για τον οποίο θα πρέπει να εργαστούν σκληρά και να συνεργαστούν βοηθώντας ο ένας τον άλλον.

Το Δ.Π.Μ.Σ. εφαρμόζει διαδικασίες καταγραφής και εσωτερικής αποτίμησης του έργου του και οι αποφάσεις που λαμβάνονται στηρίζονται σε συστηματικά συλλεγμένα, έγκυρα και αξιόπιστα δεδομένα. Το Δ.Π.Μ.Σ. δεσμεύεται στην εφαρμογή μιας πολιτικής ποιότητας που υποστηρίζει την ακαδημαϊκή φυσιογνωμία και τον προσανατολισμό του προγράμματος σπουδών, προωθεί τον σκοπό και το αντικείμενό του, υλοποιεί τους στρατηγικούς του στόχους, καθορίζει τα μέσα και τους τρόπους επίτευξής τους και στοχεύει στη διαρκή βελτίωσή του. Στην αυτή το Δ.Π.Μ.Σ. εφαρμόζει συγκεκριμένη Πολιτική Ποιότητας, η οποία εναρμονίζεται με την πολιτική ποιότητας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και των συνεργαζόμενων Τμημάτων και με την εφαρμογή της αναμένεται διαρκής βελτίωση σε όλους τους τομείς δραστηριότητας του Δ.Π.Μ.Σ.: α) Στο εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο, β) Στην ποιότητα και ταχύτητα των υπηρεσιών και των διοικητικών διαδικασιών, και γ) Στις συνθήκες λειτουργίας, εργασίας και διαβίωσης των εργαζομένων και των σπουδαστών/τριών.

Η πολιτική ποιότητας του Δ.Π.Μ.Σ. Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία επικεντρώνεται:

- **Στη βελτίωση και τη διασφάλιση της ποιότητας της εκπαίδευσης και των υπηρεσιών που παρέχει και της εφαρμογής του εκπαιδευτικού προγραμματισμού.** Το πρόγραμμα σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. είναι δυναμικό με τις διαλέξεις των μαθημάτων να ακολουθούν το γενικό πλαίσιο της ύλης έτσι όπως αυτή περιγράφεται στα περιγράμματα των μαθημάτων όμως αναπροσαρμόζονται σύμφωνα με τις εξελίξεις της επιστήμης και τη διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης. Το διδακτικό έργο αξιολογείται σε ετήσια βάση από τους φοιτητές μέσω της συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων ηλεκτρονικά. Η αξιολόγηση για κάθε μάθημα παρέχει στους διδάσκοντες τη δυνατότητα να πληροφορηθούν τη γνώμη των φοιτητών για τους ίδιους και τα μαθήματά τους. Πρέπει να επισημανθεί ότι η αξιολόγηση των διδασκόντων του Δ.Π.Μ.Σ. είναι θετική. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του διδακτικού έργου λαμβάνονται σοβαρά υπόψη από τους συντονιστές και διδάσκοντες των μαθημάτων και οι επισημάνσεις των φοιτητών οδηγούν στις απαραίτητες προσαρμογές με στόχο τη συνεχή βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Οι διδάσκοντες βρίσκονται σε συνεχή μεταξύ τους επικοινωνία, με τους συντονιστές των μαθημάτων και τη διοίκηση του Δ.Π.Μ.Σ. Για το σκοπό αυτό διοργανώνονται συναντήσεις με του φοιτητές για την ανταλλαγή απόψεων. Μέχρι την ψήφιση του Ν. 4957/2022 δύο εκπρόσωποι των φοιτητών συμμετείχαν στην Ειδική Διατμηματική Επιτροπή του Δ.Π.Μ.Σ. με θητεία διάρκειας ενός ακαδημαϊκού έτους. Με τη ψήφιση του παραπάνω νόμου και την κατάργηση της εκπροσώπησης των φοιτητών στην Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, προγραμματίζονται συναντήσεις των φοιτητών με τη διοίκηση του Δ.Π.Μ.Σ. για τη συζήτηση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν. Ο προγραμματισμός των διαλέξεων και των δραστηριοτήτων του Δ.Π.Μ.Σ. τηρήθηκε, με τις αναγκαίες τροποποιήσεις, ακόμα και στην περίοδο της πανδημίας. Τέλος, ο σχεδιασμός, η τροποποίηση και η βελτίωση του προγράμματος σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. γίνεται με διαφάνεια και συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων μερών ώστε αυτό α) να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες επιστημονικές απαιτήσεις και διδακτικές ανάγκες και β) να επιτυγχάνει μαθησιακά αποτελέσματα και προσόντα όπως αυτά περιγράφονται στα περιγράμματα μαθημάτων που επισυνάπτονται στην παρούσα έκθεση και να προσφέρει προσόντα σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης
- **Της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας στη διαχείριση του προσωπικού, των πόρων και των υποδομών του.** Η επιλογή του διδακτικού προσωπικού γίνεται εφαρμόζοντας τα κριτήρια που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία και τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα που διαθέτουν. Βασική επιδίωξη είναι η ανάπτυξη κλίματος σεβασμού, συνεργασίας, συνεννόησης και συμμετοχικότητας μεταξύ όλων όσων εμπλέκονται στο διδακτικό έργο επίλυση των όποιων εμφανιζόμενων προβλημάτων.
- **Της ερευνητικής και επιστημονικής δεοντολογίας και της ελευθερίας στην έρευνα και τη διδασκαλία.**
- **Την ποιότητα και την ποσότητα του ερευνητικού έργου των μελών του Π.Τ.Ε.Α.** Για το λόγο αυτό, το Δ.Π.Μ.Σ. καταγράφει το ερευνητικό έργο των μελών του και ενθαρρύνει τη συμμετοχή του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού του αλλά και των φοιτητών του σε διεθνή και ελληνικά συνέδρια, ερευνητικά προγράμματα. Επίσης, υποστηρίζει τη διεθνή κινητικότητα των μελών του, μέσω των συμφωνιών Erasmus.
- **Της διαφάνειας του συνόλου των δραστηριοτήτων του και την αμεροληψία κατά την άσκηση του έργου του και τη λήψη αποφάσεων.**
- **Τον εμπλουτισμό των εκπαιδευτικών μέσων και την ανίχνευση τόσο των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών, όσο και των μορφωτικών αναγκών των φοιτητών κ.λπ.**

- Της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των φύλων και του σεβασμού κάθε διαφορετικότητας.
- Την ανάδειξη στην κοινωνία, στην πολιτεία, αλλά και στη διεθνή επιστημονική κοινότητα του έργου που συντελείται στο Δ.Π.Μ.Σ.

Η πολιτική ποιότητας πραγματοποιείται με: α) τη δέσμευση για συμμόρφωση με το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο των συνεργαζόμενων Τμημάτων και του Ιδρύματος, β) με τη θέσπιση, ανασκόπηση, επανασχεδιασμό και επαναπροσδιορισμό των στόχων της διασφάλισης ποιότητας, οι οποίοι εναρμονίζονται πλήρως με τη στρατηγική των συνεργαζόμενων Τμημάτων και του Ιδρύματος, γ) τον ορισμό εσωτερικών επιτροπών που σχετίζονται με την ποιότητα, οργάνωση και εφαρμογή των κανόνων δεοντολογίας του Ιδρύματος, δ) τον έλεγχο και την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου μέσω των αξιολογήσεων εκ μέρους των φοιτητών/τριών με το πέρας κάθε εξαμήνου, ε) την ανάπτυξη δικτύων επικοινωνίας με την κοινωνία και την αγορά εργασίας (σύλλογος αποφοίτων), στ) τη μελέτη των διεθνών εξελίξεων σε παρεμφερή προγράμματα σπουδών, ζ) βελτίωση των διοικητικών λειτουργιών και η) ορθολογική διαχείριση των πόρων του μέσα από τη συγκρότηση επιτροπών σχεδιασμού και ελέγχου.

Το Δ.Π.Μ.Σ. εφαρμόζει πολιτική διασφάλισης ποιότητας, η οποία αποτελεί μέρος του στρατηγικού του σχεδιασμού. Η πολιτική αυτή αναπτύσσεται και εξειδικεύεται στους τομείς δράσεις του δημοσιοποιείται και εφαρμόζεται από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Ειδικότερα η πολιτική ποιότητας:

- Υποστηρίζει την οργάνωση του εσωτερικού συστήματος διασφάλισης ποιότητας.
- Υιοθετεί την ανάληψη ευθυνών από τη διοίκηση του Δ.Π.Μ.Σ. καθώς και των μελών του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού και των φοιτητών και επισημαίνει το ρόλο που τους αναλογεί σχετικά με τη διασφάλιση ποιότητας.
- Υποστηρίζει τη μάθηση και τη διδασκαλία, την έρευνα και την καινοτομία.
- Συντρέχει τη διασφάλιση της ποιότητας των προγραμμάτων σπουδών και τη συμμόρφωσή τους με το ειδικό πρότυπο της ΕΘΑΑΕ.
- Αποβλέπει στην αποτελεσματική οργάνωση των υπηρεσιών και την ανάπτυξη και διατήρηση των υποδομών.
- Υποστηρίζει τη διάθεση και αποτελεσματική διαχείριση των αναγκαίων πόρων για τη λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ.
- Στηρίζει την ανάπτυξη και ορθολογική κατανομή του ανθρώπινου δυναμικού.
- Ενθαρρύνει τη συμμετοχή εξωτερικών φορέων στη διασφάλιση ποιότητας.